

Met hoeveel voldoening Shakspere ook in Londen was, waar hij dagelijks nieuwe lauweren oogstte, en Koningin Elisabeth dikwijls onder de toeschouwers telde, toch bleef de zucht voor 't buitenleven hem bij. Ieder jaar bezocht hij geregeld Stratford, en geraakte daar, door aankoop, in 't bezit van een aanzienlijk goed.

Na 1604 komt zijn naam niet meer voor op de lijst der koninklijke tooneelstukken. In 1612 verliet hij voor goed Londen, en stierf vier jaar later op zijne bezitting, in 't volle genot van zijn roem, juist toen hij zijn twee en vijftigste jaar had uitgeleefd.

JOHN MILTON.

1608—1674.

WERKEN.

Hymn on Nativity. — Comus. — L' Allegro. — Il Penseroso. — Paradise lost. — Paradise regained.

Milton werd te Londen geboren. Zijn vader, in der tijd als componist geroemd, en uit een oud Katholijk geslacht gesproten, ging tot de Protestantsche kerk over, hetgeen hem veel lijden en vervolging op den hals haalde, waardoor in de borst van zijn dichterlijken zoon eene onbeperkte vrijheidszucht werd geplant.

Voor zijne opvoeding werd de meest mogelijke zorg gedragen, en met het doel om hem geestelijke te laten worden, zond hem zijn vader naar de hoogeschool te Cambridge. Dit plan strookte echter niet zeer met de wenschen van den jongen Milton, die zich liever aan de beoefening der letteren wijdde. Reeds vroeg gaf hij blijken van zijn dichterlijk genie, en hij was nog slechts een en twintig jaar oud, toen zijn *Hymn on Nativity* 't licht zag.

Na op zijn vier en twintigste jaar den graad van M. A. te hebben verkregen, keerde hij naar 't ouderlijke huis

terug, waar hij zich nog vijf jaren bezig hield met de studie der oude letteren; ook vervaardigde hij in dezen tijd verscheidene zijner werken, onder anderen *Lycidus*, een gedicht op een zijner collége-vrienden, die op eene reis van Chester naar Ierland, door schipbreuk was omgekomen.

In 1638 deed hij eene reis naar Italië, waar hij, behalve vele andere uitstekende vernuften, ook Galileï, het ongelukkig slagtoffer van onwetendheid en inquisitie, in zijn kerker bezocht. Op deze reis, zegt men, zou hij na het zien van een tooneelstuk, *Adam en Eva*, het eerste ontwerp van zijn *Paradise lost* hebben opgevat; maar voorzeker bleef de beschouwing van de kunststukken, die hij in Rome en Florence aantrof, niet zonder invloed op de schoone gedaantebeschrijvingen, welke in genoemd werk voorkomen, zooals die van Adam en Eva, den engel Raphaël, enz.

In Engeland teruggekeerd, trad hij in den echt met Mary Powell, aan wie het afgetrokken en studeerend leven van den dichter zóó weinig beviel, dat zij, eene maand na de voltrekking van 't huwelijk, een bezoek bij hare ouders ging afleggen, en niet weër verkoos tot haar echtgenoot terug te keren. Deze wilde haar nu verstooten, en zag een jaar later naar de hand eener tweede gade uit. Maar toen 't zoo ver was gekomen, bedacht zich Mary: zij viel haar echtgenoot te voet, en kreeg vergiffenis. — Edelmoedig ondersteunde Milton hare ouders, toen dezen door de omwenteling alles hadden verloren.

In 1649 werd hij secretaris van den raad van State, en bleef Cromwell dienen, zelfs nadat deze 't masker had afgeworpen; met de Restauratie nogtans verloor hij zijne betrekking. Eenigen tijd hield hij zich schuil, doch door bemiddeling zijner vrienden durfde hij zich weder vertoonen. Hij maakte zelfs een lofdicht op Karel II, en toen deze hem vraagde, waarom het zoo schoon niet was, als hetgeen hij op Cromwell had vervaardigd, gaf Milton ten antwoord: »Sire! de poëzij beweegt zich gemakkelijker in het rijk der verdichting, dan in dat der waarheid.»

Na eenige jaren aan de oogen gesukkeld te hebben, werd

hij ten g
blind, e
dochters
leeren
den, op
zouden
overigen
kwitant
ondertee
ren, de
keerd sp
schrijfh
gedicht
zigt, ve
Na e
1667 h
hem 10
overeem
lage, zij
volgend
een jaar
leefd.
e radise
in 't w
heeft g
's Mar
't gemis
maar bo
zijn oud
lieftelo
jaar oud
maal ge
schrift v

hij ten gevolge van het nachtbraken omstreeks 1652 geheel blind, en verloor bovendien zijne vrouw, welke hem drie dochters had geschonken. Hij had deze de oude talen leeren lezen, ofschoon zij alleen hare moedertaal verstonden, opdat zij hem, in zijne blindheid, zijne lievelingschrijvers zouden kunnen voorlezen. De opvoeding dezer meisjes was overigens zoo verwaarloosd — gelijk uit onlangs gevonden kwitantien blijkt, die zij na haars vaders dood moesten onderteekenen — dat de oudste in 't geheel niet kon schrijven, de middelste slecht schreef en zelfs haar naam verkeerd spelde, terwijl alleen de jongste eene tamelijk goede schrijfhand bezat. Waarschijnlijk schreef dan ook deze de gedichten op, die haar vader, na het verlies van zijn gezigt, vervaardigde.

Na eene tweede vrouw te hebben verloren, gaf hij in 1667 het voortreffelijk *Paradise lost* in 't licht, hetwelk hem 10, en den uitgever 16000 p. St. heeft opgebracht. De overeenkomst met dezen luidde, dat hij bij de eerste oplage, zijnde van 1300 exemplaren, 5 p. St. en bij iedere volgende, even zooveel zou ontvangen. De tweede volgde een paar jaar na de eerste en eene derde heeft hij niet beleefd. Weldra verscheen nevens andere stukken zijn *Paradise regained*, dat door de groote eenvoudigheid, welke in 't werk heerscht, een aanmerkelijk geringer aantal lezers heeft gevonden dan *Paradise lost*.

's Mans laatste levensdagen waren bitter; niet alleen door 't gemis van zijn gezigt en eene vroeger gekende weelde, maar bovenal door 't gedrag zijner dochters, die hem op zijn ouden dag verlieten, en die hij van pligtverzuim en liefdeloosheid beschuldigde. Hij stierf ruim vijf en zestig jaar oud, en liet zijne weduwe — hij was voor de derde maal getrouwd — 1500 p. St. na. Alle aanspraak op 't handschrift van *Paradise lost* stond zij af voor 8 p. St.